

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hirtetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás-üzemében és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Készítetnek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az eredmény.

A zombori választás eredménye az, hogy dr. Drakulits Pál, nemzeti párti, Zombor város képviselőjévé választott 44 szótöbbséggel, eddigi képviselőnk, a szabadelvű párti Koczkar Zsigmond ellenében.

Ha Zomborban a szabadelvű párt lett volna a győzelem, minden körülmények között el lehetünk volna készülvén arra, hogy az ellenzék azt hivatalos presszióknak, erőszakoskodásnak s más, az ellenzék által ilyen esetben rendszeren föltüntetni szokott eszköznek tulajdonította volna.

A kétségbeesés kinos hangja lett volna az, azé a kétségbeesésé, a mely bukások alkalmával a rendesen is izgatottabb jelszavakat szokott az ellenzék szájába adni, szokta az ellenzék tollát vezetni. Végig hurcolták volna a polgárság érdekeit szíven viselő intéző köröknek minden fokozatát, hogy a bukás ne a népakarat nyilvánulásának, hanem törvénytelen eszközök befolyásának tünjék föl.

Ugy-a szabadelvű párt, mint az azt a maga körében támogató lapunk, nem szándékozik ezt a szerepet eljátszani, mert a mint a multban, úgy a jelenben is, megőrzi komolyságát s a politikai eseményekkel — legyenek azok kedvezőek vagy kedvezőtlenek — higgadt tárgyilagossággal számol le.

Nos tehát elismerjük, hogy numerice 44-el több ellenzéki polgár találkozott Zomborban a tegnapi választásnál leszavazottak közül, a kik az ellenzékre adták szavazatukat s ezen — habár csekély — számbeli többségből le kell vonnunk a zombori választó közönség számbelileg nyilatkozott akaratának konzequenciáit.

Ezen konzequencia pedig abból áll, hogy a nemzeti párt számbelileg megnyilatkozott túlsúlyát a tegnapi választás támpontja alapján el kell ismernünk, valamint bele kell ennek folytán nyugodnunk abba, hogy Zombor várost a következő országgyűlés tartama alatt ellenzéki fogja képviselni.

A mit koncedálunk, az azonban mindössze csak idáig terjed, mert egynéhány komoly megfigyelést szólnélkül nem hagyhatunk, annál kevésbé, mert hisszük, hogy ha az ellenzék komolyan latolja győzelmének körülményeit, maga is alá fogja azokat írni.

Kénytelen-kelletlen egy szó, egy kifejezés toltul tollunk alá, melyet sokszor s rendszeren végső szalmaszálul használnak, de a mely jelen esetben teljesen ráillik a helyzeti jellemzésére s ez a számbeli súly viszonya az erkölcsi erőhöz.

Intelligencia, tehetség, vagyon, polgári erények, a közélet küzdelem kiérdemelt befolyás, szóval mindaz, ami a számoknak valódi tartalmat, életet ad, keretét munkásságra képessé teszi, az a tegnapi választások bizonyosságaképpen minden kétséget kizárólag a szabadelvű párt részén volt. S mi volt az az erő, ami az ellenzék táborát összehozta s összetartotta? Izgatás, bujtogatás, a mobnak megvalósíthatlan, alacsony műveltségi fokának megfelelő s családokul szolgáló hazugságokkal való kelepccsbe csalása, lealacsonyítása annak az osztálynak, mely értelmi erejénél fogva vezetésre van hivatva, s mely a polgárok életéért küzd, lehurrogatása az úri osztálynak, melyet ellentétes érdekűnek, zsarnokinak tüntettek föl szemben a néppel, az ellenzéknek a tüzzel játszó könnyelmű politikusaival.

Mondjuk ki nyíltan, mi volt a küzdelem alapja: a műveltség tusája a néppel, „az istenadta néppel“, amelylyel okos vezetés mellett a közszellem igazi nyilvánulását lehet kifejezni, mert a nép a lelkeben megnyilatkozott józan öserőnél fogva a közszellemnek legerősebb forrása; el lehet azonban vele érni egy másik eredményt is, melylyel ügyes izgatók oly sok veszedelmet okoztak.

Minden akadémikusságtól eltekintve, tehát annak kell venni a tegnapi tusát, a mi. Legyőzték Zombor város minden rendű, rangu és nemzetiségű intelligenciáját a nyers elem felbujtásával. Tessék végig nézni a szavazó lajstromon s meggyőződhetik mindenki állításunk valóságáról. A győzelem mámorának öröme tehát az ellenzéknek, ha egy kissé gondolkozni akar, még a bódultság e pillanatában is megkeserítheti.

A második momentum, mely azonban a nép alsó rétegei szenvedélyének fölízgatásával kapcsolatos, a nemzetiségi eszmének erős kihegyezése. A zombori szerbekről köztudattá vált az örövendetes tény, hogy mint politikai párt megszűntek működni. Ez az eredmény mindkét részről folytatott hosszú s becsületes munkálkodás s kölcsönös megértés jutalma volt.

A szerbek intelligenciája, a túlnyomó rész, a szabadelvű párton volt s így politikai maga-

tartásukban nemzetiségi motívumok — s ezt örömmel konstatáljuk — nem vezették. Az értelmi erővel szemben tehát hiába való volt az izgatás.

Nem úgy a szerb népnél, a hol az ellenzéki korifeusok a nemzetiségi érzésre apelláltak a szavazatok kikunyorálásánál. Nem az ellenzéki elvek, hanem a nemzetiségi eszmék jelszava alatt vetették ki a szerb népre a hálót s a fogás sikerült is, mert az ellenzék számbeli győzelmének kulcsa a szerb népnél ezen szenvedélyekre való apellálásban keresendő.

Mindaz tehát, a mi egy választásnak magasztosságát, tartalmat kölcsönöz, a mi azt a szent népakarat nyilatkozásául tünteti föl, mindaz oly üressé válik az elmondottak alapján! Üressé, mint bármely hivatalos beavatkozásra történt szavazás; szolgálta és megvetendőbbé, mint bármely hivatalos presszió. Mert csak felfogatni akar. Am örüljenek az ellenzékiek a győzelemnek, erejük a szenvedélyek felkeltésében s a nép félrevezetésében rejlett.

Elfogadjuk az ellenzék győzelmét, mint factumot s iparkodni fogunk további munkásságunkkal helyrehozni a nép érdekeinek megvédésével azt, a mit az ellenzék a kedélyek fölízgatásával a közérdekben tett.

A nemsokára bekövetkezendő ciklusnál mi azért ismét dolgozni fogunk s ők hadd aludjanak újabb herostratosi szereplésükig.

Ez a jelentősége a tegnapi zombori választásoknak.

Távirataink a választásokról.

A következőkben adjuk a választások lefolyásáról szerkesztőségünknek küldött táviratokat:

Baja, d. e. 8 óra 50 perc. **Drescher Ede** szabadelvű párti programmal egyhangulag megválasztott Baja város országgyűlési képviselőjévé.

Titel, d. e. 9 óra 5 perc. **Zákó Milán**, a szabadelvű párt jelöltje, egyhangulag megválasztott a kerület országgyűlési képviselőjévé. Az öröm leírhatatlan, a lelkesedés általános.

Almás, d. e. 9 óra 30 perc. **Olay Lajos**, a függetlenségi párt jelöltje, egyhangulag megválasztott.

Német-Palánka, d. e. 10 óra 10 perc. A tovarisovai kerületben **Gromon Dezső** honvédelmi államtitkár egyhangulag megválasztott.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Heine.

*Ne félj semmit drága párom,
Éred bizton itt magad,
Im az ajtót is bezárom,
Nehogy még ellopjanak.*

*Fujhat künn a szél dühösen,
Nem érezzük angyalom
És nehogy még tűz lehessen,
A lámpát is elfujom.*

*Engedd, hogy védő karommal
Átöllejem nyakadat,
Nem hozhattam sált magammal,
Könnyen meghütöd magad.*

Pataj.

A VÁRÓTEREMBEN.

Hevesesi A.-tól.

Az apát szerfelett elloglalták a halomra gyúlt irodai teendők, a mama hirtelen heves migráut kapott s így Melánának egyedül kellett a pályához kocsizni, hogy kereskedői utjáról hazatérő jegyesét fogadja.

Az indóház gyönyörű, üvegfedélű helyiségében egy darabig fel s alá sétált, midőn véletlenül két egymással

beszélgető aranyapokás hivatalnoktól ballotta, hogy a Brüsszélből jövő vonat egy teljes félórai késéssel fog a központba érkezni.

Egy cseppet sem dobbant meg a szíve. Teljesen nyugodtan ment egy I. osztályú váróterembe és leült egy piros bársony helyre. Egykedvűen vette a dolgot. Nem bánta, hogy a vonat késik, vagy nem.

A szép leány közelébe két fiatal ember ült. Az egyik vidékről való lehetett, mert ugyancsak visszajöttött lélekzettel hallgatta társának leírását a központi pályaudvar berendezéséről, Páris szépségeiről, a temérdek nevezetességeiről.

Csak néha szakította félbe az érdekes leírást és elragadtatásának adott kifejezést.

— Nagyszerű és igazán csodálatra méltó, hogy az emberiség mily roham lépésekkel halad előre! A tudomány, a művészet, a technika és a civilizáció óriási vívmányokat mutathat fel!

Melánia nem hallgatta a beszélőket. Gondolataiba merült. Édesen álmódott a ragyogó és gyorsan el és feltűnő mult képeiről.

Gazdag embernek gyermeke volt. E négy szóban fektűt eltemetve ifjusága. Egy kis időt kivéve, minden napja egyhanguan telt el.

Apja gazdagságára büszke kereskedő, anyja pedig ünnepezt szépség volt. Apját az iroda, anyját a bálók és különféle mulatságok vonták el köréből.

A leány kényeztetve lett, de a szeretetnek melegét sohasem érezte. A nevelőnk, tanítónk, cselédektől körül rajongott teremtés minden kívánságát teljesítették, de ami az életben legbecesebb: szeretetet egyik sem adhatott neki.

Mikor felnött, nagy leány lett, őt is bárlól-bálra, színházba, fűrdőhelyekre és társaságokba vitték, de sehol sem találta azt, ami utáp a szíve vágyott.

Az egyik nap elveit a másik nap teljesen feledteté. Semmi sem ragadta meg tartósan ifju lelkét.

Már a leány szívébredő korszakát is elérte, a

tizennyolcadik tavaszba lépett, midőn megismerkedett Gusztávval.

És különös véletlen, mikor róla gondolkozott — közvetlen közelében hangját hallotta. Mint villamos tütéstől találva gyorsan felpillantott. Ő állt előtte.

— Bocsásson meg kedves kisasszony, hogy megszólítani bátorodom.

— Kérem, uram, viszonzta a leány, ki hirtelen zavarában még e semmitmondó szavakat is alig volt képes kimondani.

A fiatal ember, ki a leányt megszólította, a szenvedésektől halvány arccal birt, de két nagy szeméből a láng és értelem sugárzott elő.

De a leány villogó barna szemei előtt kénytelen volt szeméit lestinni.

— Engedje meg, hogy mellette leüljek, szólott az ifju lány és lassú hangon.

— Tessék, felelte a leányka, izzadó arcát csipke-kendőjével megtörtülve.

— Utolsó levele óta kellett volna megszólítanom, mondta az ifju és hangja észrevehetőleg reszketett. Most a véletlen összehozott bennünket, utójára az életben. Én messze idegenbe utazom, nem fogok többé Párisba jönni.

A leány gyöngéden megrántotta vállait, mintha azt akarta volna mondani, hogy nem bánja.

— Miért nem szól valamit? Hát már nem érez irántam többé semmit, Melánia?

— Nem szabad.

— Nem szabad? Miért engedett hát reményleni? Kegyed jó szíveddel közeledett a szegény zongoramesterhez. Sőt talán szerette is. Es egyszer levelet írt, mely tőrként hatott szívemre. A levélben ez állt: „Ne jöjjön többé hozzánk, e napokban eljegyzésemet tartom, felejtsem el.“ Ugy-e bár jól emlékszem soraira?

— Szűlőim gátolják szerelmünket, olyan férfinak akarnak adni, ki egy rangban van velők.

— Egy gazdag emberhez, nemde?

— A leány arcán mosoly volt a felelet.

— Tehát beismeri? mondta ő. Kegyed is azt tartja, hogy csak a gazdag illik a gazdaghoz? Nem tekintü a

tatott orsz. képviselőnek. Az eredmény előre látható volt, ellenjelöltől szó sem volt!

Apatin, d. e. 10 óra 50 perc. A választók rendetlen beérkezése biztos áttekintést még nem enged; Ó-Sztapár község választói beérkezvén, majdnem egészen Michels javára szavaztak, ez fogja az eredményt eldönteni. Most Apatin szavaz.

Ó-Kanizsa, d. e. 11 óra 15 perc. Ada, Mohol, Sándor, Csantavér jelöltünk javára összesen 636 szavazatot hoztak; Martonos község 150, Ó-Kanizsa 250 szavazatot hozott. Küzdelem lesz ugyan, de győzünk; pártunk most szavaz, a lelkesedés általános.

Ó-Becse, d. e. 11 óra 35 p. Földvár leszavazott, Poppovits szabadalvú párti jelöltre 124, Kisbárai Kissre 60 szavazatot esett. A győzelemre erős kilátásaink vannak.

Uj-Verbász, d. e. 11 óra 50 perc. Kilátások, mint előre jeleztük, igen szépek. Ó- és Uj-Verbász 465 szavazatot adott Pulszky Ágostra, még 25 szavazatot esik bizonyosan. Az ellenzéknek 72 szavazatot jutott e községekből.

Ó-Kanizsa, délben 12 óra. Martonos község leszavazott: Matkovitsra 147, Tompára 75 szavazatot jutott.

Hódságh, délben 12 óra 20 perc. A hódságiakból leszavazott dr. Vojnitsra 322, Lelbachra 19, a dérynyaiakból előbbire 52, utóbbira 29, a kereszturi szavazókból Vojnitsra 244, Lelbachra 35. A kilátás fényes, Lelbach visszalépését hangoztatják.

Uj-Verbász, d. u. 1 óra. A két Verbász és Kucura községéből 518 a szavazatunk, nagy többségben vagyunk. Pulszky kilátásai fényesek.

Apatin, d. u. 2 óra 10 perc. Michelsre szavazott 714, dr. Kékre 406; nem szavazott még: Szónta, Doroszló és a bezdáni ellenzék egy része. Erős küzdelem folyik. A lelkesedés Michels mellett a küzdelemmel fokozódik.

Hódságh, d. u. 2 óra 20 perc. Lelbach Keresztély, a nemzeti párt jelöltje, viszályt, dr. Vojnits István, a szabadalvú párt jelöltje egyhangulag kikiáltotta a hódsági kerület képviselőjévé.

Apatin, d. u. 2 óra 30 perc. Michelsnek 135 szónyi többsége van. A győzelemre folyton erősebb kilátásai vannak.

Ó-Becse, d. u. 2 óra 40 p. Biztos a győzelem! Pártunk határozottan jól áll, a többség a szavazás folyamán állandó.

Zenta, d. u. 3 óra 10 p. Erős a küzdelem, de erős a remény. Pártunk többsége 40.

Zenta, 3 óra 15 p. Küzdelem erős. Kovács Pál szabadalvú párti 40 többségben van Szabó függetlenségi felett.

Uj-Verbász, d. u. 3 óra 30 p. Pulszky cirka 100-120 szavazattal győz. A lelkesedés Pulszky mellett folyton élénk.

Apatin, d. u. 4 óra. Michels szabadalvú párti jelöltnek van 769 szavazata, dr. Kék Lajosnak 617. Doroszló és Szónta csak most szavaz.

Zenta, 5 óra 40 perc. Eddig leszavazott Szabóra 608, Kovácsra 550.

Apatin, 7 óra. Dr. Kék Lajos nemzeti párti 41 szótöbbséggel megválasztott Michels Károly szabadalvú párti ellenében.

Ó-Becse, este 7 óra. Poppovits Vazul szabadalvú párti 210 szótöbbséggel képviselővé választotta Kisbárai Kiss Ferenc függetlenségi ellenében.

Rigyica, este 7. o. 30 p. Latinovits Ernő győzelme biztos. Szavazattöbbség 200-350 lesz.

Zenta, este 8. 30 p. Szabó László függetlenségi párti 899 szavazattal, 289 szótöbbséggel képviselővé választotta Kovács Pál szabadalvú párti 610 szavazata ellenében.

Kulpin, este 8 óra 30 p. Rohonyi Gyula szabadalvú párti ellenében dr. Ivánovits Iván szabadalvú párti választotta meg.

Uj-Verbász, este 8 ó. 50 p. Pulszky Ágost 100 szótöbbséggel képviselővé választotta. Lelkesedés az egész kerületben nagy.

Ó-Kanizsa, este 9 o. 45 p. Tompa Antal függetlenségi jelölt 175 szótöbbséggel képviselővé választotta Matkovich Lajos szabadalvú párti ellen.

Rigyica, éjjeli 12 óra 15 perc. Latinovits Ernő szabadalvú párti képviselőjelölt a rigyicai kerületben 1091 szavazatot nyert, Paul Kálmán nemzeti párti képviselőjelölt 833 szavazatot kapott és eszerint Latinovits Ernő 208 szavazattöbbséggel a rigyicai kerület országos képviselőjévé megválasztott.

Ezek szerint megyénk eddig megválasztott képviselői pártállásuk megnevezésével a következők:

Almás:
Olay Lajos függetlenségi párti.

Apatin:
Dr. Kék Lajos nemzeti párti.

Baja:
Drescher Ede szabadalvú párti.

Hódságh:
Dr. Vojnits István " " "

Kernyaja:
Fernbach József nemzeti párti.

Kulpin:
Dr. Ivánovits Iván szabadalvú párti.

Ó-Becse:
Popovits Vazul " " "

Ó-Kanizsa:
Tompa Antal függetlenségi párti.

Palánka:
Gromon Dezső szabadalvú párti.

Rigyica:
Latinovits Ernő " " "

Titel:
Zákó Milán " " "

Verbász:
Pulszky Ágost " " "

Zenta:
Szabó László függetlenségi párti.

Zombor:
Dr. Drakulits Pál nemzeti párti.

A zombori választás lefolyása.

Dideregő hűdég mellett történt a fölvonulás. Az ellenzéki szavazók a Szt-Háromság-terén gyűltek össze s ott várták, míg rájuk kerül a sor. Már 8 óra előtt történt a fölvonulásuk s így a túlbuzgóság folytán természetesen alaposan kellett várakozniuk.

De míg a kandidációs eljárás tartott, addig meggondolták ők is magukat s lassan-lassan elvonultak — melegedni, csak azok a csoportok maradtak ott, melyek elsőnek voltak kiszemelve a szavazásra.

A délelőtti folyamán általában véve semmi rakoncátlankodás nem fordult elő; a feltollazott sapkájú csöcselék is csak mérsékelt kurjantgatta a Drakulits nevével. De nem is volt alkalom a rendellenességre, mert úgy az ellenzéki szavazók részére fentartott Szt-Háromságtér, mint a szabadalvú pártiak részére kijelölt szt Györgytér teljesen elvult zárva a csöcselék elől s csak szavazók bocsáttattak be e terekre. Dél felé azonban, de különösen délután, már sem a rendőrök, sem a kirendelt katonaság nem volt képes visszatartani a kíváncsi tömeget; lassan-lassan átszivárgott az a kordonon s így történt azután, hogy a Szt-Háromságtér nagy, nyughatatlan tömeg lepte el. Oriási küzdelembe került annak fékmentése, mert a nemzeti eszmékkel saturált csöcselék mindenáron életjelt akart adni magáról, egyéb alkalom hiányában pl. a rendőrmesternek, a városházában levő lakása ablakait verte be nagy lelkesedésben.

Az első szereplés mindenképpen a Drakulits-pártnak jutott ki; a mellett, hogy ők vonultak föl elsőnek, a szavazást is ők kezdték meg. Kilenc óra után bocsáttattak az első csoportok a szavazatszedő bizottságok elé és szép rendben indult meg a szavazás. A városrészek szerint elsőnek a felső- és belváros szavazott.

Délelőtti 11 órakor Koczkárnak már 300, Drakulitsnak meg 121 szavazata volt; 12-kor Koczkárnak 530, Drakulitsnak 141.

Ezután következtek a Drakulits-párt erősebb csoportjai; nagy sietve szavaztak le s d. u. 1/4 3 órakor, amikor már a Cservenka meg a Szelence is leszavazott, volt Drakulitsnak 523 szavazata, Koczkárnak 517. És inntul mindvégig meg is tartotta a majoritást az ellenfél, ámbár a különbözet egy pillanatra sem látszott akkorának, hogy a győzelem iránt egyáltalán csak kétséget is támasztott volna a Koczkár-pártban. Esti 7 órakor pl. 62 plusja volt dr. Drakulitsnak; amikor meg teljesen leszavazott a Bánát külváros ellenzéki része, a Drakulits részén 184 szavazattal volt több, mint Koczkárnak; a Bánát, ahol a Drakulits-pártnak minden ereje rejtett, Koczkár részére 108 szavazatot juttatott.

De mert a belvárosból még többen le nem szavaztak a délelőtti folyamán, hihető volt, hogy könnyű módon behozható lesz a különbözet. És erősen jötték is az utólagos Koczkár-szavazatok, de már behozni még sem lehetett a differenciát; a hosszú időn át várakozó választók elszéledtek, megunva a hosszú ácsorgást. Pláne a szállási választók, a kik annak idején elmaradtak a városrészi választóitól, erősen iparkodtak hazafelé; messze lanknak és sötét az éjjel.

szívet, nem nézi a szerelmet. Kegyed velem kacérkodott, kegyed irántam szerelmet mutatott. Tudja-e azt kisasszony, hogy ez merénylet, bűn volt, amit velem tett.

— En őnt sze...
— Igen, szeretett egy hónapra, egy hétre. De kegyed hajlott szülői szavára és választott a gazdag és szegény ember között. Szereti legalább völégényét?

— Az életben nem sikerül minden úgy, ahogy előre terveztük. És azután sok függ a körülményektől. Társadalmunk szokásaitól nem szabad eltérnünk. Én magam is beláttam, hogy... nem történhetik minden szívünk óhaja szerint — szolt a leány neki bátorodva.

— Oh, kegyed nagyon jól betanulta a szerepét. De nem érzi, hogy milyen fájdalmat okoz meggondolatlan szavaival, viszonzta és valóban reszkető szavain észrevehető volt egy belső kín.

— En első hevemben szülem szavára nem akartam hajolni, felelte a leány és az ifjunak arcába nézett, de mert én nem vagyok olyan szivtelen, mint hiszi, de midőn jobban meggondoltam, átláttam azt, hogy ennek így kell történni, mert az így van jól, így van helyesen.

— Szeretem nélküli a házasság bűn. Kegyed azt nem tudja felfogni.

— Akkor a legtöbb házasság bűnnek nevezhető.

— Gondolja meg, még most nem késő, rebegette az ifju és meg akarta fogni a leány kezét, de az gyorsan elhúzta, sőt kissé tovább is húzódott.

— Hát valóban nincs szíve? Kegyed a kétségbeesésbe hajt! — kiáltotta az ifju.

— Bocsanatot kérek, válaszolta Melánia és felkelt ülőhelyéről, a vonat érkezik. A perronra kell mennem, a jegyesem érkezik.

— És anélkül, hogy köszönt volna, vagy csak egy pillantásra méltatná az ifjut, a sokaság közé vegyült.

A zongoramester kebléből mély sohaj tört elő és elhagyott barátjához lépett, ki a mélyen levert ifjut e szavakkal vigasztalta:

— Ez is a civilizáció műve. Haladunk. A házasság sem az égből köttefik már.

Dal.

*Kivirult a rózsza
Odakünu a kertbe,
Elviszem babámnak
Mindjárt máma este.

Elviszem babámnak,
Megállok egy szóra,
Ezer ölelésre,
Ennél is több csókra.*

AZ UDVARIASSÁG.

Franciaiból fordította: KAJA B U S Z.

A szemtelenkedésnek és alakoskodásnak legfelső foka, a jó társaságban való hazudozás művészete; a legravaszabb és legtokéletesebb eljárás boszontani felebarátainkat a formulák s a természetellenes gyakorlat leple alatt — melytől senki sem hagyja magát megcsalni, melyet azonban mindenki elfogad — gyáván csepegtetni embertársunkba azt a mérget, mely minden ugynevezett civilizált emberben rejlik: ez az udvariasság.

Ha igaz az, hogy a beszéd azért adatott az embernek, hogy gondolatait elrejtse; (Talleyrand híres mondása) még igazabb, hogy az udvariasság azért találtatott fel, hogy eltitkolja az ember gonosz ösztöneit s szabályszerűnek láttassék viselkedése akkor, mikor a legrosszabb cseinyeket követi el másokkal szemben, és hogy a maga részére több becsületet nyerjen, mint ami megilleti.

Az ostobák és unalmasok voltak azok, akik kieszeltek ezt az általános elfogadott csalást, melynek segítségével végre ők is élvezhetik a társaságban ugyanazon előnyöket, mint a kellemes és keresett emberek.

Denikve is az udvariasság abban áll, hogy ember szemben épen ellenkezőjét mondja annak, amit gondol s amit másokról hátuk mögött mond; hogy bánják azokkal, akiket utál, mintha imádná őket, sőt gyakran még valamivel jobban azokkal, akiket megvet, mintha becsülne őket; azokkal, akiket kerül, mint a dögvészt, olyan figyelemmel, mintha legnagyobb gyönyörűsége volna látni őket. S hogy végtelentül jobban járjanak ellenségeinek, mint barátjainak kedvében járni. Ez az elvvé emelt Tartuffizmus gyakran a szemtelenség és gonoszság legmagasabb foka.

Mikor azt mondják valakinek a társaságban: „Oh milyen szellemes ön!” ez annyit jelent tulajdonképpen: „Ön elég ostoba arra, hogy ezt elbiggye és nem is sejtji, hogy utomba önhittsége mennyire untat.” — Mikor azt mondják: „Milyen tehetséges híres író ön!” ez azt teszi: „Ön olyan stilusban ír, mint egy tyúkszem operáló és sokkal jobban tenné, ha nem gyilkolna bennünket prókájával, hiszen olyan könnyű — nem írni.” — „Az ön lovai határozottan a legszebbek Budapesten” ez a dicséret ekvivalens ezzel: „Nevetséges két sovány gebe, melyekből mindenki gunyt úz, s a melyek csak posta kocsi huzni valók, ha nem tarthat az ember jobb ekvipázst, hát menjen bérkocsin.” — „Az ön lakása a berendezésnek és jó izlésnek valóságos csodája.” Igazi értelmére fordítva annyit jelent: „Minő szedett vedtet butorok! Izléstelenebb már nem lehetne.” — „Minő pompás toilletje van, ma este ön elragadólag néz ki, egy jó barát né szájában ez csak annyit tesz: „Milyen bárgyu vagy lelkecském, különben nem bánom, legalább ebben a maskara ruhában nem rabolod el tőlem a sikert.”

— És a meghívások! — Van e valami hamisabb, illetlenebb, borzasztóbb és izetlenebb?

Ebédre hívnak olyan ostoba fecsegők, akiket egész életében kertülni igyekezel és akiknek társaságától borzadsz.

olyása.

ölvonulás.
nság-téren
k kerül a
ásuk s így
posan kel-

s tartott,
assan-las-
ok a cso-
ek voltak

re semmi
eltollazott
kurjant-
alkalom
ki szava-
mint a

Györgytér
l s csak
Dél felé

m a rend-
olt képes
an-lasan
t azután,
ghatatlan
ilt annak

saturált
magáról,
esternek,
be nagy

Drakulits-
vonultak
ék meg.

oportok a
rendben
zerint el-

ár 300,
12-kor

t erősebb
l. u. 4 3
Szelenese
szavazata,
g meg is
a külön-
ak, hogy
széget is

7 órákor
likor meg
ellenzék
ttal volt

Drakulits-
részére

bbben le
ető volt,
a külön-

Koczkár-
hetett a
álasztók

Pláne
en elma-
n ipar-
az éjjel.

gy ember
gondol
ék azok-
gyakran

mintha
ögvést,
örösége
kezezzék

i. Ez az
enség és

an: „Oh
nképen:
nem is-

— Mi-
ró ön 14
y tyúk-
m gyil-
nyű —

szebbek
Nevelés-
nyit úz,
na nem
socsin.”

valóság-
jelent:
ar nem
on elra-
z csak
llőnben
u nem

misabb,
t egész
ságtól]

A városrészek a következőképp szavaztak le:

Koczkára:	Drakulitsra:
Belváros: 131.	Belváros: 24.
Felsőváros: 156.	Felsőváros: 125.
Szelenese: 147.	Szelenese: 180.
Cservenka: 114.	Cservenka: 206.
Bánát: 108.	Bánát: 197.
Összesen: 656.	Összesen: 732.

Innen túl már az elmaradt szavazók kerültek sorra. Barthal választási elnök 1/9 órákor másfél órai záridőt tűzött ki. Ezalatt persze a végső erőmegfeszítés következett; Donoszlovits dr. összes fekvő betegeit leszavaztatta, a mi után 10 órákor kihirdette az elnök az eredményt, mely szerint dr. Drakulits Pál kapott 755 szavazatot, Koczkár Zsigmond pedig 711-et s így előbbi 44 szavazattal megválasztott képviselőnek nyilvánítja ki.

A kíváncsi tömeg kimondhatatlan nagy lárma, képtelen kiabálás között éltette a város nemzeti párti képviselőjét.

Helyi és megyei hírek.

Gyász a királyi családban. Ludovica Vilma hajor hercegnő, királynékné anyja, e hó 26-án reggeli 4 órákor meghalt. Az agg hercegnő betegsége igen rövid volt, a napokban influenzába esett, amelyből tüdőgyulladás származott s a betegség oly rohamosan terjedt, hogy a hercegnő életét a leg gondosabb kezelés és ápolás mellett sem lehetett megmenteni.

Kinevezés. A főispán ur öméltsége Kármán Pált a központi rendszertől díjokká nevezte ki.

Pályázatok. A zentai kir. járásbírósnál egy aljegyzői s a tábla területén több díjas és díjtalan joggyakorlati állás van üresedésben.

Kinevezés. Kanyó Béla zombori kir. törvényszéki irattári segéd, a hódásági kir. járásbírósnál az Igazságügyminiszter által bírósági végrehajtóvá nevezett ki.

Az újvidéki lövészek és a belgrádi német követ. Bray gr., a távozó belgrádi német követ tiszteletére az újvidéki lövész-egylet, melynek a gróf sok éve óta tagja, díszelővését rendezte a napokban, melyben a grófnak kívül sok más belgrádi vendég részt vett.

Törvényjavaslatok az igazságügyminiszteriumban. Az igazságügyminiszteriumban Telenyák István államtitkár elnöklete alatt szaktanácskozási tárgyalások vannak folyamatban két törvényjavaslatra vonatkozólag, melyeknek eljese „a tényleges birtokos tulajdonjogának a telekkönyvből bejegyzéséről, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítéséről és a tulajdonjog bejegyzésének előmozdítását tárgyazó intézkedésekről”, második az örökösödési eljárásra vonatkozó törvények módosításáról és kiegészítéséről” szol.

Az ó- és új-soóvéi postahivatalát a temesvári kir. postaigazgatóság Uj Soóvé elnevezéssel egyesíteni akarja, miről az igazgatóság átiratilag értesítette a megyei törvényhatóságot.

Uj vezérhadbiztos a honvédségnél. Uj főnököt kap a honvédség hadbiztos kára. Cserhalmai, a tábornoki rangban álló vezérhadbiztos — amint hírlik — legközelebb beadjja lemondását s helyébe nem a hadbiztos, hanem a csapatbiztos karból jön az új főnök. A honvédszaktikar egyik legképzettebb s többszörösen kinttettett tagja van kizemelve, Kránitz János ezredes és pozsonyi dandárparancsnok, aki csak nemrégiben parancsnoka volt ami honvédezdünknek s aki sok érdemet szerzett már nemcsak mlnt csapatvezető, hanem mint katonai író és a Ludovika akadémia volt tanára is.

A hódásági polgári kaszinó dísztagja. Folyó hó 24-én a hódásági polgári kaszinónak nagy ünnepe volt. Az elnök, ifj. Trischler Xav. Ferenc, összehívott a választmányának egy előzetes határozata folytán rendkívüli közgyűlést, mely zajos, szünni nem akaró éljenzés- és

és az udvariasság követeli, hogy ott nyeld el a keserű falatokat, sőt követeli, hogy magad is kornyikálj a családi hangversenyen, hogy tapsolj a társaság komédiáinak, akiket különben utálatosoknak találsz és a pokolba kívánod valamennyit; hogy szenvedj a műkedvelő szavallása alatt, és hízlegően magasztald; hogy mosolygón dicséred a házikisasszonyt aki füled gyötrelmére nyuzza Bethownt vagy Mozartot; egy szóval jónak találd azt, ami rossz; állítsd erősen, hogy milyen kellemetes lúts van, mikor majd megfúlsz a hőség miatt; mond, hogy el vagy ragadtatva a kis ünnepegy bájától, amikor alaposan meguntad magadat és nem lesz sürgősebb dolgod, mint kiszabadulni innét, a háztetőkről kiáltani, hogy gyalázatos volt az egész.

Még jó szerencse, ha a háziur elbágy illanni, mikor már nem bírod tovább; szerencse, ha nem oly rendkívül udvarias urral és asszonnyal van dolgod, akik visszatarthatnak erőszakkal, mikor kiszabadulni készülsz ebből a pokolból.

A vizitálás: ez még a borzasztóbb. Nincs jó dolga az embernek, hogy folyvást azokat fogadja, akik rá nézve bosszantók vagy közönyösek s e miatt igazi barátait alig látja; él azon alakok közt, akiket utál s nélkülözi azokat, akiket kedvel; önként balga kötelességeket teremt magának és életét megmérgezi.

A látogatást, melyet nálunk tesznek, vissza kell adni s a melyeket mi teszünk, nekünk adják vissza. Mindkét részen többnyire a bosszantás, a kedvtelenség szerepel, savanyu arccal átkozván a fatális illemszabályokat míg ezen gyászszertartást végzi az ember. Elmondják a konvencionális frázisokat, azonban ferdén nézik egymást, olyan magatartást és arckifejezést öltenek, mely nem hogy fenforogni semmi kétséget mindegyiknek benső érzelmei és véleménye fölött. Egészben véve a látogatás a legtokéletebb kifejezése az ellenségeskedésnek, a vad gyűlöletnek és ostobaságnak.

lelkességgel fogarta az elnök azon közlését, hogy a f. hó 20-án tartott választmányi gyűlésen elhatározottat, miszerint dr. Vojnic István képviselőt s a közgyűlés idejében a városnak képviselőjelöltjét a polgári kaszinó-egylet dísztagjává választja, s elnök most kéri ez ügyben a közgyűlés határozatát. Schumacher Jakab ur vezetése alatt nyomban elment egy küldöttség az éppen ott időző dr. Vojnic Istvánhoz, hogy értesítsék a közgyűlés határozatáról, a ki a küldöttséggel együtt visszatért a kaszinóba. Itt megköszönve a megtiszteltetést, szép, szívhez szóló szavakban mondta el, mennyire megszerette a hódáságiakat, és kijelentette, hogy ő nem mint dísztag, hanem mint rendes tag akar ezen együlethez tartozni, hogy ezáltal lehetőségessé váljék annak érdekeit figyelemmel kísérni, és másokkal együtt közreműködhessék az egylet felvirágztatására. Mert ő — ugymond — valahányszor Hódáságra jött, soha sem jött mint jelölt, vagy képviselő, hanem mint jóbarátja a közsébelieknek. — A gyűlés végével jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak meg az elnöknek, a ki az egylet érdekeit mindenkor olyannyira szívén viseli.

Halálozás. Roediger Lajos zombori főgymn. tanárt és nejét Gfeller Bertát azon súlyos csapás érte, hogy gyermekük Roediger René Lajos élte 8-ik évében elhunyt. Temetése e hó 30-án d. u. 4 és fél órákor leend. Béke porai felett.

Öngyilkosság. Dr. Szép Dezső, a Hódáságra nemrég kinevezett közjegyző, egy rokonszenves és tehetséges fiatal ember, a napokban öngyilkossá lett.

Régi pénzek. Nagyobb mennyiségű régi ezüst pénzt találtak a napokban Kulán. Péter Márton kulai lakos ugyanis a Gläser Vilmos birtokán ásás közben egy nagyobb fazékra bukkant. Kiemelte a régi edényt s nagy meglepetésére 2800 darab régi ezüst pénzt talált abban. Az esetről jelentést tettek a hatóságok is.

Bő áldás. Jéger Boldizsárné, karavukovai szegény napszamos neje folyó hó 24-iki éjjelen 4 leánygyermeknek adott életet, de ezek néhány órai élet után, mint koraszülöttek, még az éjjel meghaltak. Január hó 25-én temették el a szegénykéket az ottani közönség nagy részvétele mellett. A közös koporsót egy közös sírba tették. Az anya a körülményekhez képest jól érzi magát és tul van minden veszélyen.

A könyvnyomda halottja. Hecht Manó, a „Bácska” című lapnak 13 éven át volt tördelője, hosszú szenvedés után, élte 31-ik évében f. hó 27-én elhunyt. Temetése ma d. u. 1 órákor az izr. hitközség szertartása szerint fog vége menni. Béke poraira.

Meghalt a bortól. Azt is mondhatnók, hogy a választásnak esett áldozatul, mert a korteskedésből kifolyólag történt az eset. Ugyanis Szabadka mellett, a sebesicsi pusztán választót értekezletet tartottak az iskolában. A gyűlésezők számára csapra ütötték egy három akós hordót, melyet éppen a gyűlés előtt szállítottak oda. A bor jéghideg volt, de azért a választók egyike, Dulics Mihály földmívelő rogtán nekiesett az italnak s nagyot huzott a jeges borból. Az ivás után nyomban összeesett és szörnyet halt. Szívzselés érte.

Csöd. A zombori kir. törvényszék a Theodorovits Konstantin elleni csödöt megszüntette.

Eljegyzés. Milassin Antal szabadkai városi tisztviselő, jegyvet Nagy Márk asszonnyal, a szegedi szintársulat tagjával.

Nagygyűlés. A zombori izr. hitközség 1892. évi január hó 31-én délután 3 órákor a hitközség tanácstermében rendkívüli nagygyűlést írt. Tárty: Felekezetiünk egyenjóságú érdekeiben megindult országos mozgalomnak hitközségünk részéről leendő mikénti támogatása.

Vizsga. Apró Márk zombori kir. törvényszéki irodagyakornok, kir. bírósági végrehajtói kvalifikációt nyert.

Halálozás. Seid József pénzügyigazgatósági számvizsgáló, aki a hetvenes évek egyike a zombori kir. adóhivatalnál ellenőr volt, a napokban Temesvárott 40 éves korában meghalt.

Istenitisztétel. Az ág. ev. hiveknek tudomásul adatik, hogy január 31-én délelőtt 10 órákor az e célra kibérelt helyiségben istenitisztélet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil ág. ev. lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Az újverbászi olvasó-egylet ez év folyamán főállása 50-ik évét éli. A napokban tartott közgyűlésen elhatározta az egylet, hogy a jubileumot megünnepeli, mely alkalomra alapítójának és első elnökének néh. Knezy Antal volt bács bodroghmegyei alispánnak arcképét is lefesteti s ünnepélyesen leleplezi. Az egylet egyike a legrégebbi községi olvasókörieknek. Jelenleg 92 tagja van s birtokában van egy körülbelül 900 kötetes könyvtárnak is.

Birtokrendezési ügyek. Az adai urbéri birtokrendezési ügyben holnapra, azaz január hó 30-ára a szabadkai kir. törvényszék tárgyalást tűzött ki, mely az adai községbázán fog megtartatni. — A topolyai birtokrendezési ügyben is lesz tárgyalás legközelebb, február hó 3-ára tűzte ki ugyancsak a szabadkai kir. törvényszék a hitelesítési eljárás foganatosítását.

Halálozás. Kammerer Ferenc Rác Militics közsé orvos, élte 59-ik évében folyó hó 25-én délelőtt 10 órákor elhunyt. A boldogultnak hitl teamei folyó hó 26-án délután fél 4 órákor fognak a helybeli róm. kath. sir kertben levő családi sírban örök nyugalomra tétetni, — s a szentmise-áldozat lelki füdeért január hó 29-én reggeli fél 8 órákor fog az Urnak bemutatatni. Rác Militicsen, 1892. évi január hó 25-én. Béke hamvaira! Özv. Kammerer szül. Török Gabriella, neje. Kammerer Róbert, Janka, Mariska, Vilmos, Margit, gyermekei.

Idegének névsora a Vadászúrt szállodában. Dr. Pick Jenő ügyvéd, Budapest. Dr. Hajnik Béla ügyvéd, Budapest. Kunz Z. ker. utazó, Budapest. Lichtenstein Izidor ker. utazó, Bécs. Lebovits Mór ker. utazó, Bécs. Herzog Mór kereskedő, Eszék. Braun Simon ker. utazó, Budapest. Patics Sándor ker. utazó, Bécs. Schaffer Lajos ker. utazó, Budapest. Weisz Béla ker. utazó, Budapest. Stusz Emil ker. utazó, Bécs. Popovits Vazul képviselőjelölt Ó Becse. Gut József ker. utazó, Prága. Sándor József ker. utazó, Budapest. Dr. Fehér János ügyvéd, Baja. Wiener Lajos ker. utazó, Budapest. Dr. Schosberger ügyvéd, Budapest. Vossile Ede ker. utazó, Budapest. Schwemm Gyula ker. utazó, Újvidék. Biernbaum gazdálkodó, Báltaszék. Lichter Miksa utazó, Budapest. Kis Jenő utazó, Budapest. Habrich Miklós gazda, Csopnya. Szalay József ker. utazó, Budapest. Spiegler Henrik hivatalnok, Budapest. Weber Vilmos ker. utazó, Budapest. Szekulits Dániel városi kapitány, Zimony.

Uj csendőrörs. A belügyminiszterium megengedte, hogy Szóna községben egy csendőrörs állítassék föl.

Színház.

A hét elején három vegyes elemből álló darabot láttunk. *Hétfőn* Serfőzi Etel jutalomjátéka gyanánt „Szép Helena” került meglehetősen telt ház előtt előadásra, melynek zenéje kis színházban is eléggé élvezhető. A jutalmazott művész mint szép Helena elég csinos volt, jelmezei és éneke egyaránt tetszett s e tetszés zaja tapsok alakjában többször felhangzott. Tisztelői egy csinos koszorúval és élővirág-csokorral tüntették ki. Mellette Páris szerepében Lorándi elég jól énekel. A környezet is kellőképp megállta helyét s a bohó jelenetek sok kacajt keltek.

Kedden a Veszprémy pár aratott sikert Sardon „Fedóra”-jában, mely tudvalevőleg egyike a legjobban megjátszható szomorújátékoknak. (Nem „szinmű” ez, mint a színlap helytelenül hozta.) Veszprémy mint cím pompásan hatott s Veszprémy (Ipanoff) szintén egyikét nyújtotta legjobb alakításainak. A környezet azonban egészen elmosódott, ami nem is csoda, mert az apró szerepeket nehéz érvényre emelni.

Szerdán újdonság számba ment a „Ne hagyj magad Schlesinger” című újdonsult bohóda, amely első látásra is mindenkit meggyőzhetett arról, hogy biz’ az nagy boldogság. Különbön sokaknak tetszett, ami jelenthetné azt is, hogy e darabot, akár csak a „Feneleányok”-at, még meg lehet ismétetni annélkül, hogy a műsor értéke diskreditálnék.

M—y.

Jutalomjáték. Gut Saroltának a szintársulat kedvelt coloraturénekesnőnek február 1-én lesz jutalomjátéka „Dunanan apó” c. operetében.

Vendégszereplés. Színházunkban közelebb Vida Etelka a miskolci színház primadonnája fog három operetében vendégszerepleni. Utána pedig Sz. Prielle Kornélia a nemzeti színház tagja jön vendégül.

Művészet és irodalom.

(Történet-politikai tanulmányok Eugen Savoya hercege életrajzhoz. Irta Balogh K. György ügyvéd. Zenta, 1891. 1—126. l.)

Balogh Károly György zentai ügyvéd és volt országgyűlési képviselő nem bácskai ember ugyan, de azért meleg rokonszenvvel és élénk érdeklődéssel viseltetik vidékünk multja iránt. Ezen rokonszenvének és nemes érdeklődésének adta tanujelét, midőn Eugen savoyai herceg életrajzát közrebocsátá, ez által is hozzá akaráván járulni a helyi történetírás nagy munkájához. Örömmel üdvözljük a jeles képzettségű veterán férfit e téren s készséggel fogunk tollat, hogy derék művet, melynek ismertetését a t. szerkesztőség reánk bízta, néhány vonással e lapok hasábjain is bemutassuk.

A 126 lapra terjedő mű három részből, egy bevezető előszóból, Eugen herceg életrajzából s egy u. n. zárszóból áll, hozzájárulván a mű értékének emeléséhez a híres hadvezér egykoru arcképének hasonmása és két térkép, melyek egyike az 1697. évi hadjáratok színhelyét, másika pedig a híres zentai csata térrajzát ábrázolja.

A bevezető előszóban beszámol szerzőnk azon kutforrásokkal, melyekből művét merítette s e tekintetben el lehet mondani, hogy a savoyai Eugen hercege vonatkozó régiebb és újabb irodalmat csaknem teljesen felhasználta, levén Arneht lovag és Angeli örnagy már magukban véve is olyan írók, a kiknek ide vonatkozó művei az egész Eugen-irodalmat kimerítik.

Az előszó után tulajdonképeni tárgyra tér át szerző s élénk vonásokkal ecseteli savoyai Eugen herceg élet-pályáját, mely mint tudva van, egyike az európai hadvezérek életrajzai között a legkimagaslóbbnak. Erdemes volt ezzel behatóbban foglalkozni, mert Eugen herceg bár nem volt magyar s bár honfűsítése után sem igen érezte s mutatta magát magyarnak, mindazáltal világ-hírelt megalapító győzelmét magyar földön, a Bácskaság határterületén, Zenta mellett aratta s ez által hazánk történetében is egészen korszakalkotó eseménynek lón szerzőjévé.

Végül zárszavában érdemes szerzőnk kegyelettel adózik a nagy hadvezér emlékének s kortársait, Zenta város és e vármegye fiait a hősök emlékének tiszteletére és illő módon való ünneplésére buzdítja.

Elvezetett olvastuk végig e művet; jól esett látnunk az érdemes szerző objektív történetírói pártatlanságát és tiszta idealizmusát, ki a köznapi élet zajában is talált alkalmat és időt arra, hogy a Vörösmartyként „puhaságra serényebb” újabb nemzedéknek nyájas modorban beszéljen egy rég lettint nagy idő nagy alakjáról. És amidőn e derék mű irodalmi becsét elismerjük, azt hisszük, mivel sem csökkentjük annak értékét, ha pár kisebb nagyobb fontosságú hibára rámutatunk. Ezek közé soroljuk mindenekelőtt az érdemes szerző amaz álláspontját, mely szerint a zentai csata hirhetté vált levél-mondáját magáévá teszi s valónak tartja. Hogy Eugen herceget a zentai csatától sem az uralkodónak, sem pedig a hadügyeket vezető udvari haditanácsnak nem volt s nem is lehetett sem szándékában, sem módjában eliltani, ezt Arneht és Angeli oly alaposan kimutatták, hogy azt többé bizonyítani nem lehet. Hasonló tévedés szerzőtől az is, midőn Sartori és egyebek nyomán szintén azt tartja, hogy a zentai csatában a törökök milliókra rugó hadipénztára is zsákmányul esett. Tévedés végtül, hogy Eugen herceg felelősségre vonatását és hadbírósság elé való idézését szintén historiai tényeknek tekintti, holott ezen dolgok alaptalanságát az újabb írók már kimutatták. Mindezekhez mint kevésbé lényeges fogyatékok csatlakozik a különben érdemes szerzőnk itt ott hibás szókiírása. Eugen herceget például folyton savoyai hercegnek nevezi (savoyai helyett), a szultánt ismételtelen sultánnak stb., a zentai szerb kapitányt a francia írók után Tukulje helyett De Kuli-nak mondja.

Mindezek azonban, ismétljük, nem vonnak le Balogh ur művének értékéből, melynél az előadás élénksége és a stílus tisztasága amúgy is nagyban kárpótol bennünket s melyet ép ezért melegen ajánlunk a történetkedvelő közönség szives figyelmébe.

Dr. Dudás Gyula.

Közgazdaság.

A közvágóhidról. Zombor sz. kir. város közvágóhidján az 1891-ik évfolyamán le lett vágva 1209 drb tehén, 216 drb ökör, 326 drb növendékmarha és 1801 drb borjú. A sertések még nem szarutnak ezidő szerint a közvágóhidon, a juhok pedig csak nov. elseje óta. A marhahús-fogyasztás a lakosság arányához mérten mennyiségére nézve kielégítő; de ha részrebbajlatlan vizsgálat tárgyává tesszük annak az elfogyasztott 1209 drb tehénnek a busát minőségére nézve, hát bizony szemre-hányást tehetünk mézárásainknak, hogy azok nem éppen irigylésre méltó módon traktálnak bennünket. Az itt levágott tehének legnagyobb része középkorát már meghaladta és nem került ki hizlaldából, az ilyen tehén hús pedig soványabb, szárazabb, nem olyan tápdús, mint egy jól táplált ökör hús. A sovány hús a főzés alkalmával nagyon összetöprődik, halványabb és nem bír oly kellemes husszaggal, mint a kövér. Ajánlanánk mézárásainknak, hogy jövőben kevesebbet és jobbat szolgáltatassanak a tehenhúsból a publikumnak és vágjannak több, inkább valamivel drágább, bizott ökört húst.

A hideg. A földmívelésügyi miniszteriumhoz az ország különböző vidékéről érkezett jelentések szerint a gabona mindenütt hóleplel van fűdve. A hideg az utóbbi napokban 12-16, a felsőbb vidékeken usque 25 fokra is emelkedett. Tekintve azonban, hogy a gabona hóval van fűdve, a nagy hideg alig árthat. — A Dunán mindent nagy jégzajlás van, sőt Mohácsnál a jég már meg is állt, ez idén már másodsor. A Tiszán a jég csak itt-ott zajlik, a legtöbb helyt be van fagyva.

Védekezés a peronospora viticola ellen. A földmívelésügyi miniszterium a szőlőnek a peronospora viticola néven ismert (penészgomba) elleni védekezésre alkalmas eszközöket és anyagot szándékozik küldeni az egyes törvényhatóságoknak. E végből felszólította ugy a megyei, mint városi törvényhatóságokat, hogy nyilatkozzanak, vajjon a védekezési eszközöket és anyagot milyen mérvben akarják igénybe venni, hogy a szállítás annak idején abhoz képest eszközöltessék.

A ragadós tüdőlob állása. A „Földmívelési Értesítő” közlése szerint a ragadós tüdőlob állása a múlt hét folyamán a következő volt: Járványosan és szórványosan fertőzött község volt 90, összesen 386 udvarral és így a legutóbb kimutatott állapothoz képest több egy községgel, illetőleg 1 udvarral.

A valuta rendezése. A valuta rendezése ügyében a szaktanácskozást február végére fogják egybeihívni. Az anketéknak csak kevés tagja lesz, a kik majd a pénzügyesség és néhány praktikus technikai kérdés tekintetében fognak nyilatkozni. Körülbelül június vége felé fogják a valuta rendezésről az első törvényjavaslatot a törvényhozások elé terjeszteni, melylyel a két kormány felhatalmazást kér arra, hogy a reláció tekintetében megállapodásra jusson.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara nem hívhatja be jövő teljes ülését február hó első szerdájára, mely harmadikára esik, mivel a most folyó választási mozgalmak alatt nem tarthatja meg a bizottsági és osztályüléseket. E miatt az elnökség a jövő teljes ülést február 10-ikére tűzi ki.

A föld vasutai. Majdnem hatszáz ezer kilométer hosszú a világ vasuthálózata a múlt év végén. 572-000 kilométer vasutja van a világnak, a melyből felénél több: 304.015 kilométer esik Amerikára, 214.152 km. Európára, 28.215 km. Ázsiára, 16.790 km. Ausztráliára és 8.309 km. Afrikára. Maguknak az Egyesült-Államoknak több vasutjuk van, mint egész Európának, sőt majdnem annyi mint Európának, Ázsiának, Afrikának és Ausztráliának együttvéve. Az Egyesült-Államok vasuthálózata ugyanis 253,833 kilométert tesz ki. A Magyarországon levő vasutak hossza összesen majdnem 12,000 kilométert tesz ki.

Kamatláb leszállítás. Az Osztrák-magyar bank főtanácsa a leszállítási tüzelnél január 9-től számítva a kamatlábat 5-ről 4 százalékra leszállította. Ezzel a zálogkölcson kamatja is 1 százalékkal lejjebb szállt.

Naptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
29 Pént.	Szal. Fer. pk.	Valér	17 N. Antal ap.
30 Szom.	Mártonka	Etelgunda	18 Nagy Athanáz
31 Vas.	C. 4. Nolaskói	C 4 Virgil	19 Makár apát
1 Hétfő	Ignác pk. vt.	Brigitta	20 Euthymius
2 Kedd	Gyertyasz BA.	Gyertyasz B.	21 Maximus

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

FOGORVOS

Dr. Szabó Sándor

fül- és szemorvos,

torok- és gégebajok,

Diphtheritis és torokgyík

különleges orvosa.

RENDELŐ INTÉZET: November 1-től Szta-pári-ut, a megyeház átellenében, Kovácsy-féle ház.

*-16

Kántortanítói pályázat.

Kunbaján (Bácsmegeye) elhalálozás folytán megüresedett németajkú kántortanítói állomásra február hó 11-én pályázat fog tartatni. Az állás jövedelme: a) készpénzben o. é. 125 frt és 4 miséért a község pénztárából o. é. 1 frt 68 kr; b) 40 pozsonyi mérő kétszeres buza megváltása o. é. 200 frt; c) szabad lakás házi kerttel; d) o. é. 18 frt ostyasütésért; e) 6 öl lágyfa vagy 42 frt o. é.; f) $\frac{1}{4}$ telek föld haszonélvezete adóteherrel; g) Stólailleték körülbelül o. é. 200 frt. A megválasztott köteles az összes kántori teendőknél kivül a rendes iskolát is tanítani. — A folyamodók jól felszerelt kérvényeiket a fent jelzett határnapon belül f. évi február hó 8-ig a kunbajai róm. kath. iskolaszékre címezve főt. dr. Boromisza Tibor ker. esperes urhoz Jankovácra (Bácsm.) küldjék. — Február hó 11-én vagyis a pályázat napjának reggeli 9 órájára a kántori próba megejtése, végezt a személyes megjelenés is megköveteltatik. Csakis olyanok pályázhatnak, kik tanítói oklevéllel bírnak.

Kelt Kunbaján, 1892. év jan. 21-én.

VOJNITS DÁNIEL,

plébános és isk. elnök.

2-2

66. sz.
kig. 1892.

Pályázat.

Csurog községben üresedésbe jött lovasrendőri állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint születési és orvosi bizonyítvánnyal, valamint eddigi s jelenlegi foglalkozásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket f. évi február hó 7-ig alulírott községi elöljáróságnál nyujtsák be.

Ezen állás — beleértve a lótarthatást is 360 frt évi javadalmazással van egybe kapcsolva. Csurog, 1892. jan. hó 12.

Witz Ede,

h. jegyző.

Csuresin Mika,

3-2
bíró.

Malom eladási hirdetmény.

Alulírott által ezennel közhírré tétetik, hogy borsódi és katymári Latinovits János és Frigyes urak tulajdonát képező, Katymáron az uradalmi prsház-épületben elhelyezett, gőzerőre, 2 pár kőre, jókarban álló

malomszerkezet

eladó s a fenti helyen megtekinthető.

Bővebb értesítés Borsódon a címzett uraknál, vagy megbizottjuknál nyerhető.

Borsód, 1892. évi január hó 18-án.

Vancsura Antal,

3-3
mint megbizott.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásba kebelezett Nemes-Militics községében leköszönés folytán megüresedett községi rendőri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy a községi szabályrendelet értelmében magyar honpolgárságukat, védkötelezettségüknek történt megfelelést, fedhetlen jellemüket és egészségi állapotukat, valamint a magyar-dalmata nyelvben szóban és írásban való jártasságukat igazoló pályázati kérvényüket, legkésőbbben folyó évi február hó 5-éig a szolgabíróhoz terjesszék be.

Zombor, 1892. január 16-án.

Dr. Széchenyi Tamás,

3-3
szolgabíró.

140. szám.
kig. 1892.

Pályázat.

Ó-Becse községben megüresült orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 20-áig hozzám nyujtsák be.

Előnyben részesítünk, kik a hivatalos magyar nyelvben kivül a szerb nyelvet is beszélik. Évi fizetés 800 frt. 50 kr nappali és 1 frt éjjeli látogatási díj.

Ó-Becsen, 1892. évi január hó 25-én.

Vibirál József,

3-1
szolgabíró.

15. szám.

1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbíró-ág 2895. számú végzése által Schaffer Samu alsó kovili lakos javára Szávin Ráda és Milica mosorini lakos ellen 300 frt tőke, ennek 1891. évi augusztus hó 1 ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 69 frt 46 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 401 frtra becsült lovak, kocsik, hordók és szélrostából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 47/1892. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Mosoriban alperes lakásán leendő eszközésére 1892. évi január hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1892. évi január hó 19-én.

Vigh Aladár,

kir. bir. végrehajtó.

21. szám.

1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 104. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró-ág 13224/1891. számú végzése által dr. Szabó József budapesti lakos javára néh. dr. Pilaszánovits Mátyás örökösei Pilaszánovits József budapesti lakos és dr. Bruck Armin zombori ügyvéd ügygondnok ellen 450 frt tőke, ennek 1891. évi november hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 49 frt 50 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt és 446 frtra becsült különféle házi butorok, fegyverek, 1 zo-gorából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 99/1892 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban alperes lakhelyén (apatini utca) leendő eszközésére 1892. évi február hó 9-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1892. évi január hó 25-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

68. sz.

tki 1892.

Hirdetmény.

Bácsujfalu község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1891. XVI. t. c. 8. §-ban előírt helyszíni eljárás végett és pedig első sorban az azonosításra Rapp Fülöp kir. stkvezető, a többi teendőkre dr. Luehkovitz Gábor kir. albiró és Rapp Fülöp kir. stkvezető mint bizottság 1892. évi február hó 15-ik napján a községben megjelenend.

Felhivatnak ennélfogva:

a) mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

b) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését, a kitűzött határidőig, a telekkönyvi hatóság-hoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, avagy pedig a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal ig nyeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

c) azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyeg-mentesség kedvezménytől elesnek.

Hódásghon, 1892. évi január hó 18-ik napján.

A betétszerkesztő bizottság:

Rapp Fülöp,

kir. stkvezető,

Dr. Luehkovitz Gábor,

3-1
kir. albiró.